

Millî Şefimiz inönü Meclisin ilk toplantısında mühim bir nutuk söyleyecek

Cumhurreisimiz, söyleyecekleri nutka yerli ve yabancı mehafilde büyük ehemmiyet yeriliyor

Ankara, 1 (Telefonla) — Cumhuriyet bayramı bu sene memleketin her köşesinde, bilhassa Ankara'ya bugüne kadar misli görülmemiş bir şekilde kutlanacaktır. Ankara'ya her sene daha fazla talebe ve asker getirilecek, muazzam bir geçit resmi yapılacaktır. Diğer taraftan Büyük Millet Meclisinin 1 ilkinde toplantısında

Cumhurreisimiz Milli Şef İsmet İnönü mühim bir nutuk söyleyeceklerdir. Bu nutka yerli ve yabancı mehafilde büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Cumhurreisimizin nutuklarında geçen bir sene zarfında yapılan işlere taallük edecek kısımlar için şimdiden resmi müesseselerde dokümanlar hazırlanmaktadır.

Çörçilin Bilânçosu

Bedbin görünmeğe çok uğraşıyor, fakat nutkundan nikbinlik akıyor.

Yazan: Ahmet Emin YALMAN

İngiltere başvekili B. Çörçil yeni bir nutuk söylemiştir. Çörçil, insan ruhunu anlamakta çok meharetlidir, bir eski kurtur. Nutuklarında İngiliz milletine daima en karanlık akıbetleri gösterir ve hakikat söylediği kadar kara konuşur. Oh, Allaha şükür! dedirtir.

Boylece Alman milleti daima mezarlık ümitlerin cazibesi altında heri sevkedilirken, Çörçil kendi milletini, tehlikeyi olduğundan da büyük göstermek suretile mücahede halinde tutabilmiştir. Hangi milletin daha iyi olduğunu en son herhalde ortaya koyacaktır. Fakat herhalde iki liderin de kendi milletlerinin ruhi meyillerine en uygun yolu keşif ve tatbik ettiklerini şüphe edilemez.

B. Çörçil, son nutkunda bedbin mi? Nikbin mi? İşin doğrusu şu ki Çörçil, başvekili âdeti üzerine bedbin görünmeğe çok çalışmakla beraber nutkunun her kısmından nikbinlik akıyor.

Çörçilin ortaya koyduğu bilânço şudur:

İYİ TARAF

1 — Almanya havalarda çok zarar görmüştür. Bu kifayetsizlik çok ciddidir. (Çörçil bu sözle harekâmiyetinin artık İngiliz Amerikan cephesine geçtiğini iddia etmiş oluyor.)

2 — Temmuz, ağustos, eylül aylarındaki vapur ziyatı nisan, mayıs, haziran ayları yekününün üçte biridir. Bu sayede işleri hızlanmıştır. Çalışkan halka daha fazla yiyecek verilebilecektir. İhtiyaç stokları harp başından ve geçen sene seneden fazladır. İngiliz milletine bu sene kendi kendine geçen parlay Noel ziyafetleri verilebilecektir. Vapur ziyatını dolandırmak üzere Amerikada yapılan vapurlardan istifade zamanı yakındır.

3 — Malmemeye ait nakliye hatları üzerine ziyat az olmuştur.

4 — İngiltere geçen sene tek başına bulunurken şimdi iki kuvvetle ittifak imza edilmek üzeredir.

5 — Almanya büyük ziyata uğramıştır. Nihayet tahammülünün bir hududu vardır.

6 — İngiltere hiçbir zaman mağlup olmadığı kadar kuvvetli bir kara ordusuna sahip bulunuyor. Bu veya bir kaç noktadaki ihraç mesebûslerine muvaffakiyetle karşı durulabilir. Hatta Avrupa kıtasında ihraç yapıp Rusların yükünü hafifletmek gibi bir imkânı hatırlatabilir.

7 — Rus ve Çin milletlerinin birleşmesi muhtemel manevi kuvvetleri vardır.

FENA TARAF

1 — Hava haricinde teşebbüs Almanyanın elindedir. İngilizlerin teşebbüsü Almanyaya elinden alacak kudreti elde edememiştir. İngiliz ordusu mühtemelen olmakla beraber orta ölçeklidir ve Alman ordusu gibi muvaffakiyetli ateş tecrübelerinden yoksundur.

(Devamı Sa. 3, Sü. 3 de) =

Kitap meselesi Maarif Vekili beyanatta bulundu

"Bir kaç sene var ki okul kitaplarının yetişmemesi diye bir mesele kalmamıştır."

Hasan Ali Yücel

Ankara, 1 (A.A.) — Son günlerde kitap meselesi hakkında yapılmış olan neşriyat münasebetiyle Anadolu ajansları yazarlarından birinin sorusu üzerine Maarif Vekili Hasan Ali Yücel aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Elimizdeki kanun mucibince devletleştirilen işlerden biri de okul ders kitaplarının Maarif Vekilligince hazırlanması ve bastırılıp yayılmasıdır. Kitapların basılmasını ve dağıtımını kolaylaştırmak üzere vekillik bütün memleketi dikkate alarak esaslı bir organizma kurmuştur. Umumi merkezlerin Ankara ve İstanbul'dan ve memleketin Erzurum, Diyarbakır, Trabzon, Sivas, Samsun, Adana, Antakya, Afyon, İzmir gibi büyük şehirlerinde birer yayınevi ve kitap deposu olan bu teşkilat, okul kitaplarını yurdun her köşesine aynı zamanda dağıtmak vazifesini üstüne almış bulunuyor.

Birkaç sene var ki, Türkiye'de okul kitaplarının yetişmemesi diye bir mesele kalmamıştır. Yalnız yukarıda anlattığımız büyük yayın teşkilatı yapılmadan önce, tek dağıtma merkezi

Necip Ali Küçük Ankara'da büyük merasimle defnedildi

Ankara, 1 (A.A.) — Denizli mebusu ve Türk Basın Birliği yüksek haysiyet divanı reisi Necip Ali Küçük'un cenaze merasimi bugün burada yapılmıştır. Ve nâsi yeni mezarlığa defnedilmiştir. Merasimde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Halk Partisi umumi idare heyeti azaları, Başvekil Dr. Refik Saydam, vekiller, Parti Müstakil Grup Reisi Ali Rıza Tarhan, Millet Meclisi Riyaset divanı azaları, mebuslar, vekâletler müteşar ve müdürü umumileri, Türk Hukuk Kurumu mensupları, Türk Basın Birliği umumi idare heyeti azaları ile birliğin Ankara mntakası idare heyeti ve bütün basın mensupları ve müteveffanın çok kalabalık bir kitle teşkil eden arkadaşları hazır bulunmuş ve cenaze alayına piyade, jandarma, polis müfrezeleri ile bir bando muzika refakat etmiştir.

oğan İstanbul, bütün ihtiyacı her yerden önce temin ediyordu ve Memleketin muhtelif yerlerinde okul kitapları ancak hususi eller vasıtasıyla yapılmadan önce, tek dağıtma merkezi

(Devamı Sa. 3, Sü. 6 da) +

Almanlar her girdikleri şehri bir harabe halinde bulmaktadırlar...

Rus motosikletçileri çift mitralyözle hem gidiyor hem de etrafı tarıyorlar...

KNOKS'un beyanatı

Dünyanın bugünkü aldığı hal karşısında

Amerikanın harpten kaçınmasına imkân yoktur

İndijane Polis, 1 (A.A.) — Amerika Bahriye Nazırı Albay Konks söylediği bir nutukta demiştir ki: Hitler mağlup olduğu zaman biz burada barış hareketinin başına geçmeliyiz. Dünyayı şimdiki tazyikten kurtarmak için adaletli bir barış hizmetinde bulunacak bir kuvvetin müdahalesi lazımdır. Öyle bir kuvvetin esasını denizlerin kontrolü teşkil etmelidir. Hâlen şimali Atlas denizini Alman korsanlarından temizliyoruz. Deniz yollarını açık tutacağız ve Almanyayı deniz kuvvetinin mensesine hapis ve bunun içinde öldüreceğiz. Hitlerin hezimetinden sonra yeni Hitlerin doğmasına mâni olacak şartları tesis etmeliyiz. Totaliterlerin hezimetini Bir-

(Devamı Sa. 3, Sü. 5 de) +

Kırırma Alman paraşütçüleri inmiş

(Ankara (Radyo gazetesi): Henüz teeyyüt etmiyen bir habere göre Kırım yarımadasına Alman paraşütçü kitaları indirilmiştir.

Londra, 1 (A.A.) — United Press:

Salâhiyetli mahfillerde söylendğine göre Almanlar Kırırma giden berzahta Perekop'un cennubunda 7 mile yakın bir ilerleme kaydetmişlerdir.

Poliva'nın zaptından sonra Almanlar Harkov'u ve Donetsk havzasını tehdit etmekte oldukları teslim edilmektedir.

Moskova konferansı toplandı

Moskova, 1 (A.A.) — Moskova konferansı bugün öğleden sonra umumi celsesini aktetmiştir. Komisyonlar mesailerini dün akşam bitirmiştir. Umumi celseden sonra hükûmet namına bir suvare verilecektir.

Odun meselesi

Mürakabe komisyonunu aldatanlar adliyyeye veriliyor

Mürakip tarafından verilen raporun doğru olup olmadığı muhakeme neticesinde belli olacak

Odun fiyatlarının, belediye İktisat müdürlüğü mürakiplerinden B. Süreyyanın verdiği yanlış rapor yüzünden fazla olarak tesbit edildiğine kanaat getiren komisyonun, odun fiyatlarını, dünkü toplantısında, 50 kuruş daha

aşağıya, toptan 385; perakende 510 kuruşa indirdiğini yazmıştı.

Oduncular, komisyonun verdiği bu karara da itiraz etmişler ve dün belediyyeye bir heyet göndererek yeni tesbit edilen odun narhının çok az olduğunu ve bu fiyatla odun satılmayacağını bildirmişlerdir. Oduncular tesbit edilen yeni narhın yanlış olduğunu ispat için belediyyeye vesaik getireceklerini ve evvelce konan narhla bile satıstan çok az kâr elde ettiklerini iddia etmişlerdir. Belediye, oduncuların bu taleplerini nazarı itibare alması ve konan narhın en geniş ölçüler nazarı itibare alınarak konduğunu söylemiştir.

Belediye İktisat müdürlüğü tarafından, odun kesim mahallerinde tetkikat yapmak üzere gönderilen B. Süreyya bazı akşam gazetelerinin yazdığı gibi belediyenin müstahdemin müdürü değildir. Bu vazifeye şimdi vekâleten bakmaktadır. Kendisi belediye İktisat müdürlüğü mürakiplerindendir.

Dün muhtekirler hakkında takibat yapıp yapılmıyacağı hakkında, İstanbul Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütüf Kırdar bir arkadaşımıza, yolsuzluğun sabit olduğunu ve mesullerinin derhal adliyyeye verileceğini söylemiştir.

Raporun doğru olup olmadığı da muhakeme neticesinde meydana çıkarılacaktır.

Üç mühim karar 31 vilâyette yapağıya hükûmet elkoydu

Pamuk fiyatları değişiyor, kömür havzasında ücretli iş mükellefiyeti tatbik edilecek.

Ankara, 1 (Telefonla) — Haber aldığımız göre yarın Milli Horunma Kanununa istinaden 3 mühim karar neşrolunacaktır.

Milli Korunma kanunu hükümlerine müsteniden 31 vilâyet ve 1 kaza dahilinde bulunan yapağılara 2 Birinciteşrin 1941 perşembe gününden itibaren hükûmetçe elkonulmuştur. Bu vilâyetler şunlardır:

Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, İstanbul, Bursa, Balıkesir, Çanakkale, İzmir, Manisa, Aydın, Afyon, Eskişehir, Kütahya, Konya, Niğde, Kayseri, Sivas, Yozgat, Tokat, İçel, Seyhan, Mardin, Urfa, Diyarbakır, Muş, Bingöl, Erzurum, Ağrı, Kars, Trabzon, Van vilâyetleri ile Polatlı kazası.

Yukarıda bildirilen 31 vilâyet ve bir kaza dahilinde bulunan bitümmü ha-

kiki ve hükmi şahıslar elinde mevcut yapağıları 2 Birinciteşrin 1941 perşembe gününden itibaren on gün içinde bir beyanname ile en yakın Ziraat bankası şube veya ajanına bildirmeye mecbur tutulmuşlardır. Ziraat bankası şube veya ajanı bulunmayan kazalarda beyannameler kaymakamlara verilecektir. Bu beyannameler kaymakamlar tarafından en yakın Ziraat bankası şube veya ajanına gönderilecektir.

Yapağların mübayaasına ve İktisat Vekâletince tesbit edilecek esaslar dahilinde tevziye Sümer Bankası memur edilmiştir. Mübayaa olunan yapağların bedeli bu banka tarafından tesellümü müteakip ödenecektir. Elkonan yapağlar hükûmete sadır.

(Devamı Sa. 3, S. 4 de) —

Sovyetlere göre

Poltava tahliye edildi

Harp bütün cephe-lerde devam ediyor

Leningrad mntakasında ilk teşebbüs muhafaza olunuyor

Muvaffakiyetle neticelenen mukabil tıarruzlar yapılıyor

Moskova, 1 (A.A.) — Sovyet istihbarat dairesinin gece yarısı tebliği:

30 Eylül günü kitalarımız bütün cephe imtidadınca muharebelere devam etmişlerdir. Anudane muharebelerden sonra kitalarımız Poltava şehrinin tahliye etmişlerdir.

Tebliğ 28 Eylül günü 65 Alman tayyaresinin tahrir edilmiş olduğunu ve Sovyet tayyare zayıflarını 27 tayyareden ibaret bulunduğunu ilâve etmektedir.

Moskova, 1 (A.A.) — United Press

(Devamı Sa. 3, Sü. 5 de) X

Almanlara göre

Çarpışma devam ediyor

Moskova askeri tesisatı bombalandı

Ruslar, Ladoga gölü sahiline asker ihracı teşebbüsünde bulundular

Şark cephesinde Rusların yaptıkları taarruz püskürtüldü

Berlin, 1 (A.A.) — Alman ordu-başkumandanlığının tebliği:

Dnieper Petrovsk'un doğusunda bir zirhlî tümen bir baskın neticesinde düşmanın müteaddit bataryalarını igtinam etmiştir. Daha şimalde diğer bir zirhlî tümen düşman zirhlî kuvvetleriyle karşılaşmış ve 80 Sovyet tankından 45 ini tahrir etmiştir. Geri kalanı kaçmıştır.

Alman savaş tayyareleri dün gece Moskova'daki askeri tesisatı bombalamışlardır.

(Devamı Sa. 3, Sü. 3 de) //

Almanların Kafkaslara doğru muhtemel taarruzlarının gösterir harita

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor creases and discoloration, characteristic of old paper. The right edge of the page is bound into a dark, possibly black, cover. There is no text or other markings on the page.

MEMILIKI JURNAL No. 3

